

Referat

Dato: 03-03-2020 17:30:00

Udvalg: Infrastruktur- og Teknikudvalget

Sted: Lilletrommen

Godkendelse af principper og retningslinjer for frivillighed i affaldsordning ved enfamilieboliger

Sagsnr.: 19/27520

Beslutningstema

Godkendelse af principper og retningslinjer for frivillighed i enfamilieboliger i forbindelse med implementering af det nye indsamlingssystem for husholdningsaffald i Fredensborg Kommune.

Principperne vil efterfølgende blive indarbejdet i kommende revision af regulativ.

Sagsfremstilling og økonomi

Baggrund

I forbindelse med behandling af sag vedr. implementering af det nye indsamlingssystem for husholdningsaffald, besluttede Byrådet den 17. juni 2019 følgende:

2. At retningslinjer for frivillighed i enfamilieboliger baseret på et 2-kammersystem og containersystem i rækkehus- og etagebebyggelser med indsamling af glas, papir, pap, metal og plast godkendes.

Byrådet ønsker, at præcisere, at valgfriheden betyder, at man i landsbyer og på parcelhusveje kan vælge at få en ø-løsning i stedet for individuel ordning. Man kan altså vælge den løsning, som almene boliger og etageejendomme får.

I henhold til byrådets beslutning, omfatter frivilligheden i de boligområder, der er udpeget til individuel indsamling 2 begreber:

A. Frivillighed i den enkelte bolig til at fravælge 1-2 beholder, herunder dele 1-2 beholder med naboen,

B. Frivillighed i parcelhusområder og landbyer til at tilgå fra individuelle ordning til kollektive løsninger (affaldsø-er).

I det følgende en gennemgang af begge løsninger:

A. Frivillighed og delebeholdere i enfamilieboliger

Frivillighed blev tidligere behandlet politisk, og byrådet besluttede, at som udgangspunkt bliver enfamilieboliger tilmeldt ordningen fra start med 2 x 240 liter 2-kammersbeholdere.

Den enkelte husstand har mulighed for at afmelde 1-2 beholdere, såfremt borgeren ønsker dette, eksempelvis ved manglende plads til opstilling af beholderne eller uhensigtsmæssige adgangsforhold til standpladsen. For at sikre en vis fleksibilitet tilbydes borgerne en sms-løsning, så beholderne mellem tømningerne kan stå, hvor borgerne finder det bedst. På den måde bliver borgerne ikke tvunget til at finde en fælles placering for alle beholdere på et sted, men kan selv bestemme placering af disse på ejendommen mellem tømninger.

Ligeledes bliver det muligt for 2 husstande at gå sammen om deling af et sæt 2-kammersbeholdere, såfremt borgerne ønsker dette.

Hver enkelt husstand har altså mulighed for at tilpasse ordningen efter volumenbehov og mulighed for placering af beholderne på egen matrikel.

En forudsætning for brug af frivillighed og delebeholdere er, at den enkelte husstand betaler til ordningen, uanset om beholderen benyttes eller ej. Afmelding af 1-2 beholdere til genanvendeligt affald, giver ikke fritagelse fra betaling af affaldsgebyret.

Det er administrationens vurdering, at denne type frivillighed kan håndteres og håndhæves administrativ, dog skal der bruges ressourcer i Fredensborg Forsyning med hensyn til registrering af de borgere der ønsker at framelde eller dele beholdere.

B. Frivillighed i parcelhusområder og landsbyer til at gå fra individuel indsamling til fælles indsamling

Byrådets udvidede beslutning om valgfrihed i parcelhusområderne og landsbyer, åbner op for, at den enkelte forening i parcelhusområder kan fravælge den individuelle løsning og tilgå til fælles indsamling (affaldsøer).

Den enkelte forening får derved flere valgmuligheder til at få løst en evt. pladsproblematik på hver enkelt matrikel. Frivilligheden ligger dog ikke hos den enkelte grundejer, som ved punkt A.

For Fredensborg Forsyning kan der være driftsmæssige fordele i fællesøer, da selve tømningen kan forenkles. Dog kan der være udfordringer ved ruteplanlægningen, da det ikke er samme bil, der tømmes individuelle og fælles-løsninger. Det er administrationens vurdering, at der er en række udfordringer og konsekvenser af denne beslutning.

Det er administrationens vurdering, at en række retningslinjer og krav skal være opfyldt for at en forening kan få fælles løsningen frem for den individuelle løsning. Disse er listet herunder. Efterfølgende er punkterne uddybet.

Retningslinjer og krav til ansøgning i parcelhusområder

Der er et behov for at definere principper for frivillighed i disse områder. Der er en række overvejelser den enkelte forening skal gøre, og kommunen bør derfor stille følgende krav i forbindelse med valg af en fælles løsning i parcelhusområder, der er udpeget til individuelle løsninger:

1. Dokumentation for tilslutning. Kommunen bør stille som krav, at fx 90 % af alle parcelhuse i foreningen har stemt for en fælles løsning. Dette skal kunne dokumenteres i en ansøgning. Administrationen foreslår, at den enkelte boligforening vil kunne søge indenfor en periode svarende til max 6 måneder fra modtagelse af det første infobrev.

2. Organisering/økonomi. Krav om at den enkelte forening har et cvr-nummer. Hvis forening ikke har et CVR-nr., skal dette oprettes. Den enkelte grundejer kan ikke juridisk være ansvarlig for økonomien i fællesskabet, og derfor kan der ikke indgås aftaler med individuelle boligejere. En aftale forudsætter, at der etableres en forening såfremt der ikke er en sådan. Alternativt kan opkrævningen ske gennem en eventuel moderejendoms opkrævning. Foreningen bliver selv ansvarlig for at fordele udgiften til de enkelte medlemmer.

3. Placering på egnede arealer. Foreningen skal opfylde krav vedr. placering af affaldsøer, herunder fx adgangsveje, p-pladser, brandveje og krav til etablering af skur. Hvis der er behov, kan kommunen vejlede om placering af beholdere, når ansøgningen er sendt.

4. Affaldsansvarlig. Foreningen skal udpege en kontaktperson, som Fredensborg Forsyning kan henvende sig til eksempelvis ved: overfyldning af beholdere eller ved fejlsortering, manglende tømning, bestilling af ekstratømning ved behov, udskiftning af defekte beholdere og bestilling af nye beholdere ved behov for mere kapacitet. Foreningen skal selv stå for snerydning, renhold og vedligehold omkring beholdere.

Beslutningsprocessen i den enkelte boligforening

Det er administrationens vurdering, at dialogdelen med andels- og ejerforeninger kan være ressourcekrævende, idet bestyrelser og enkelte grundejere kan kræve et længere forløb med information og dialog, før den rette løsning for den enkelt område bliver fastlagt. Endvidere skal kommunen sikre sig, at beslutningen er en flertalsbeslutning, hvor eksempelvis 90 % af alle parcelhuse har stemt for en fælles løsning.

Når den enkelte forening har skaffet fornøden dokumentation, heri blandt har en flertalsbeslutning og et forslag til placering, skal foreningen sende en ansøgning til kommunen. Ansøgning skal ske inden for en given tidsfrist. Herefter vil alle der ikke har ansøgt få individuelle løsninger og der vil ikke længere være mulighed for at ændre i eksisterende boligområder.

Opkrævning, CVR og den juridiske enhed

Efter de gældende regler bliver affaldsgebyrerne opkrævet via Fredensborg Forsyning hos den enkelte grundejer.

Ved fx ekstra-tømninger skal opkrævning for ordningen ske ét centralt sted, og vil typisk ske via foreningens cvr-nummer. Ikke alle foreninger har et cvr-nummer, hvorfor der kan opstå en tvist om hvem den juridisk ansvarlige enhed i forhold til betaling af affaldsgebyrer er.

Adgangsveje, afstandskrav og placering af affaldsøer

Foreningen skal selv stå for at finde egnede arealer til etablering af en fælles affaldsløsning, under hensyntagen til overholdelse af en række krav, fx p-pladser, brandveje og krav til etablering af skur, hensyn til børn, ældre, gangbesværede og handicappede, m.m.

Affaldsøen skal placeres på boligforeningens ejendom/matrikel.

Adgangsveje frem til affaldsøer skal være tilstrækkelig belyst samt med fast belægning. Det skal ligeledes sikres, at adgangsvejen har en sådan bredde, at det er muligt for personer i kørestol at komme frem til at benytte affaldsøen.

Man skal sikre kort afstand frem til affaldssystemet. Det kan ske ved at placere flere affaldsøer i bebyggelsen for at sikre nærhed til boligerne. Affaldsøer bør placeres i overensstemmelse med naturlige bevægelsesmønstre ind eller ud af bebyggelsen. Af hensyn til genanvendelsen skal det tilstræbes, at beboerne kan aflevere alle typer affald på det samme sted.

I forbindelse med den nye Nationale Affaldsplan 2020 arbejder Miljøstyrelsen med en definition, der hedder husstands-nær indsamling, og er ved at kigge på konkrete afstandskrav, der kommer til at fremgå i de nye standarder. Miljøstyrelsen vurderer, at et afstandskrav på ca. 100 m, er den afstand, som gør, at borgere stadig får lyst til at gå for at sortere deres affald.

Det er administrationens skøn, at affaldsøer i parcelhusområderne ofte vil blive placeret væsentligt længere væk fra den enkelte bolig og vil medføre færre besøg og mindre mængder genanvendeligt affald.

Støjgener, hærværk, herreløst affald samt renholdelse af affaldsøer

Affaldsøer giver støjgener, hvilket kan gøre det vanskeligt at finde et egnet sted til placering af affaldsøen og der kan forventes naboklager.

Der er en opgave med renhold og snerydning omkring øerne, som foreningen selv skal stå for at løse. Det er erfaringen, at der ved affaldsøer oftere bliver placeret herreløst affald, som ikke hører til i nogen af beholderne, fx diverse storskraldsemner. Endvidere er der oftere fejlsortering i beholdere ved fællesøer

Anbefaling

Administrationen anbefaler, at der som udgangspunkt bruges muligheden for, at de enkelte boliger i parcelhusområder kan afmelde/dele sine beholdere, i stedet for en fælles affaldsløsning. Dvs. punkt A prioriteres over punkt B angående muligheder for frivillighed. Erfaringer viser, at der er dels mere administration og arbejde forbundet med håndtering af fælles affaldsløsninger, dels at der indsamles mindre mængder og ringere kvalitet genanvendeligt affald ved fælles løsninger.

Administrationen anbefaler, at førnævnte principper og retningslinjer med krav til ansøgning om fælles affaldsløsning i parcelhusområder vedtages.

Den videre proces

De konkrete regler om frivillighed og sorteringspligt, vil blive udarbejdet i den kommende revision af regulativet for husholdningsaffald, som fremlægges til politisk godkendelse i forår 2020.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser da udgifter til opgaven forventes finansieret via affaldsgebyrerne.

Retsgrundlag

Bekendtgørelse nr. 1759 af 27. december 2018 om affald.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål 11 og delmål 11.6's ambition handler om at reducere den negative miljøbelastning pr. indbygger inden 2030.

FN's verdensmål 12 og delmål 12.5's ambition handler om at inden 2030 skal vi nedbringe affaldsmængden betydeligt, gennem forebyggelse, reduktion, genbrug og genanvendelse.

I forhold til Byrådets arbejdsgrundlag harmonerer ovenstående med initiativer i fokusområdet "Bæredygtighed og miljø – vejen frem", hvor vi via affaldsplanen kan udvikle nye løsninger, der skal være med til at gøre kommunen mere bæredygtig, når det gælder affaldsindsamling og genbrug.

Kompetence

Byrådet.

Indstilling

1. At principper og retningslinjer for frivillighed i parcelhusområder og landsbyer baseret på fælles beholdere i individuelle udpegede områder til indsamling af glas, papir, pap, metal og plast godkendes.

Beslutning i Infrastruktur- og Teknikudvalget den 03-03-2020

Anbefaler administrationens indstilling.

Carsten Nielsen (A) undlader stillingtagen.